

Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 18 . 5 . 1974 - Sayı : 14890 mükerrer)

No.
1803

Kabul tarihi
15 . 5 . 1974

MADDE 1. — 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işlenmiş suçlardan :

A) Kanunların suçu tespit eden asıl maddesinde, üst sınırı (12) yılı geçmeyen hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile yahut yalnız veya birlikte olarak para cezasıyla cezalandırdığı veya müsadereyi yahut bir meslek veya sanatın yapılmamasını veyahut bu cezalardan birini veya birkaçını gerektiren fiiller hakkında takibat yapılmaz.

B) (12) yıl veya daha az hürriyeti bağlayıcı bir cezaya yahut bu miktarı aşmayan hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile birlikte veya müstakillen hükmedilmiş para cezasına mahkûm olanlar veyahut mahkemelerden başka mercilerce haklarında para cezası tayin edilenler, «9 ncu madde hükmü saklı kalmak şartıyla» fer'i ve mütemmim cezalarıyla ceza mahkûmiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmişlerdir.

C) Müstakillen (12) yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya veya bununla birlikte para cezasına mahkûm edilenlerin hürriyeti bağlayıcı cezalarının (12) yılı ve para cezalarının tamamı affedilmiştir.

D) Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunlarda yazılı suçlardan dolayı ölüm cezasına mahkûm edilenlerin bu cezaları (30) yıl ağır hapse, müebbet ağır hapse mahkûm edilenlerin cezaları da (24) yıl ağır hapse çevrilmiştir.

E) Yüksek Adalet Divanı tarafından mahkûm edilmiş olanların 78 sayılı, 218 sayılı ve 780 sayılı af kanunları ile Anayasamızın 97 nci maddesi uyarınca cezaları kısmen veya tamamen affedilenlerle bu afların dışında kalanların asli ve fer'i cezaları dayandıkları kanun hükümleri ayırdedilmeksizin bütün neticeleriyle birlikte ortadan kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işlenmiş:

A) Türk Ceza Kanununun 127, 128, 129, 131, 132, 133 ncü maddelerinde, 135 nci maddesinin ikinci bendinde, 136, 137, 138, 139 ncü maddelerinde, 146 ncü maddesinin üçüncü fıkrasında, 148 nci maddesinde, 149 ncü maddesinin üçüncü fıkrasında, 150, 152, 156, 157, 168, 171, 172 ve 384 ncü maddeleriyle Askeri Ceza Kanununun 55, 56 ve 59 ncü maddelerinde yazılı suçlardan dolayı 5 yıl veya daha az bir süre ile mahkûm olanların cezaları, fer'i ve mütemmim cezaları ile ceza mahkûmiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Yukarıda yazılı suçlardan dolayı beş yıldan fazla süre ile mahkûm edilenlerin hürriyeti bağlayıcı cezalarının beş yılı ve para cezalarının tamamı affedilmiştir.

B) Türk Ceza Kanununun 202, 203, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 403 ncü maddeleriyle 404 ncü maddesinin 1 nci bendinde ve 406, 407, 414/1, 415, 416/2 - 3, 491, 492, 493, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 503 ve 510 ncü maddeleriyle Askeri Ceza Kanununun 131 ve 132 nci maddelerinde gösterilen suçları işleyenler hakkında ilgili maddede öngörülen Devlet zararı önceden ödenmek; tazminat hükümleri ise saklı kalmak şartıyla bu maddenin (A) bendi hükmü uygulanır.

C) Türk Ceza Kanununun, yukarıdaki (B) bendinde gösterilen maddelerine âtîf yapan Askeri Ceza Kanununun 135 ve 152 nci maddelerinde yazılı fiiller hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işlenmiş:

Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki 1567 sayılı Kanunun şumülüne giren 10 000 liraya kadar (onbin lira dahil) kıymet kaçakçılığı suçları veya bu kanuna göre çıkarılan kararname ve tebliğlere aykırı fiiller veya miktarı ne olursa olsun döviz veya Türk Parasının ziyanı intaç etmemiş bilumum fiiller veya önceden çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılıp da, sonradan çıkarılan kararname ve tebliğlere göre suç sayılmayan fiiller, istimal ve istihlâk maksadı ile işlenmiş kaçakçılık fiilleri ve ithalle ilgili olmayan tek el kaçaklıkları ve kaçakçılıkla ilgili olmayan tek el suçları, kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı Kanunda be-

lirtilen CİF kıymeti 20 000 lirayı geçmeyen (yirmi bin lira dahil) ithal ve FOB değeri 20 000 lirayı geçmeyen (yirmi bin lira dahil) ihraç kaçakçılığı suçları hakkında bu kanunun 1 nci maddesi hükmü uygulanır.

Yukarıki fıkra hükümleri dışında kalan kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı Kanun, ek ve tadilleriyle bu kanunlara ilişkin tebliğler ve Türk Parasının Kıymetini Koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunlar ile bunların ek ve tadilleri hükümlerini ihlâl cyleyen fiillerle, 1308 sayılı Kanunla değişik 6136 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin 2 ve 3 ncü; T. C. K. nun 264 ncü maddesinin 2 ve 3 ncü fıkralarına giren fiillerden mahkûm olanların hürriyeti bağlayıcı cezalarının beş yılı affedilmiştir. Şu kadar ki; bu fıkra hükmünden yararlananlara tayin edilen para cezaları af kapsamı dışında bırakılmıştır.

MADDE 4. — A) Suçu işlediği tarihte 15 yaşını doldurmamış olanlarla, haklarında Türk Ceza Kanununun 47 ve 48 nci maddeleri uygulananlarla uygulanması gerekenlerin 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işledikleri suçlar için takibat yapılmaz. Bunlara verilen cezalar, fer'i ve mütemmim cezalarla, ceza mahkûmiyetlerinin bütün sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

B) Suçu işlediği tarihte 15 yaşını bitirmiş olup 18 yaşını bitirmemiş olanların 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işledikleri kanunların suçu tespit eden asıl maddesinde üst sınırı (onsekiz) yılı geçmeyen hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile yahut yalnız veya birlikte olarak para cezası ile cezalandırdığı veya müsadereyi yahut bir meslek veya sanatın yapılmamasını veyahut bu cezalardan birini veya birkaçını gerektiren fiiller hakkında takibat yapılmaz.

Bu kimselerden, 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işledikleri suçlardan dolayı, 18 yıl veya daha az hürriyeti bağlayıcı bir cezaya, yahut yalnız, veya birlikte olarak para cezasına, veyahut müsadere veya bir meslek veya sanatın tatili icrasına, veyahut bu cezalardan biri veya birkaçına mahkûm olanlara bu cezaları, ceza mahkûmiyetlerinin bütün sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Bu bentte belirtilen kimselerden, 7 . 2 . 1974 tarihine kadar işledikleri suçlardan dolayı 18 yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya veya bununla birlikte para cezasına mahkûm edilenlerin hürriyeti bağlayıcı cezalarının 18 yılı ve para cezalarının tamamı ile fer'i ve mütemmim cezaları affedilmiştir. Ancak, Türk Ceza Kanununun 450 nci maddesinin 1 ve 10 ncü bentleri gereğince malikûm edilenler bu bent hükmünden yararlanamazlar.

MADDE 5. — Aşağıda yazılı bentlerde gösterilen suçlar, bu kanun hükümleri dışında bırakılmıştır :

A) Türk Ceza Kanununun 141, 142, 146, 149 ve Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (B) bendinde yazılı fiiller ile Türk Ceza Kanununun 414 ncü maddesinin 2 nci fıkrası ve 416 ncü maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı suçlar. 1 nci maddenin (D) bendi hükmü saklıdır.

B) Türk Ceza Kanununun 2 nci kitabının, umumun sıhhatine, yenecek ve içilecek şeylere müteallik 7 nci babının 3 ncü faslında yer alan hükümlere muhalefetten İzmir 5 nci Sulh Ceza Mahkemesine açılmış bulunan 1967/907 esas sayılı, İzmir 1 nci Ağır Ceza Mahkemesine açılmış bulunan 1967/331 esas sayılı ve bu yer Sıkıyönetim Askerî Mahkemesine açılmış bulunan 1972/20 esas sayılı, davalara konu teşkil eden fiillerle, bu davalarla ilgili olarak Hâkimler Kanununun 107 nci maddesi gereğince, takibat icrasına lüzum görülenler haklarında açılmış veya açılacak davalara ilişkin fiiller,

C) 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu ve Âsarı Atika Nizamnamesinde belli edilen eski eserlerin kanuna ve nizamnamelere aykırı olarak yurt dışına çıkaranların veya çıkarmaya teşebbüs edenlerin suç teşkil eden fiilleri,

D) Yukarıda (A) bendinde gösterilen Türk Ceza Kanununun 414/2 ve 416/1 maddelerine âtf yapan Askerî Ceza Kanununun 152 nci maddesinde yazılı fiiller,

E) Askerî Ceza Kanununun 56/1 - (D) maddesi hükmünün mâtuflu olan 56/1 - (A) ve Türk Ceza Kanununun 133/1 maddelerinden hüküm giymiş olan yabancıların bu kanundaki af hükümlerinden yararlanabilmeleri (mukabilinde bir Türk vatandaşının - veya Türkiye lehine suç işlemiş bir şahsın - mahkûm edildiği ülke tarafından cezasının ortadan kaldırılması halinde) Bakanlar Kurulundan çıkarılacak kararnameye bağlıdır.

MADDE 6. — Bu kanunun uygulanmasında içtima hükümleri dikkate alınmaz.

Ancak, bu kanundan yararlanmış olmakla beraber Türk Ceza Kanununun 77 nci maddesi gereğince, aynı neviden şahsî hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezaların birleştirilmesi sonucu, tatbik edilecek cezadan (12) yıl indirilir.

Bu kanun hükümlerinden yararlandıkları halde, mahkûmiyetlerinin toplamı Türk Ceza Kanununun 77 nci maddesinde belli edilen miktarlara ulaşmaması sebebiyle, ikinci fıkrada öngörülen indirimlerden yararlanamayanların, bakiye şahsî hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezalarının birleştirilmesi sonucu tatbik olunacak cezalar; aynı neviden ağır hapis cezaları için (24) yıl, hapis cezaları için (13) yıl ve başka neviden cezalar için (18) yılı geçemez.

MADDE 7. — A) Bu kanundan yararlanıp, ölüm cezaları 30 yıl ağır hapse ve müebbet ağır hapis cezaları 24 yıl ağır hapse çevrilenlerin şartlı salıverilmelerinde, dışarda geçirecekleri 1/3 süre, çevrilen bu cezaları üzerinden; muvakkat hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmiş olup da, bu kanundan yararlananların şartla salıverilmelerinde ise, dışarda geçirecekleri 1/3 süre, af ile yapılacak indirimden önceki esas ceza miktarı üzerinden yapılır. Şartla salıverilmeye; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanunun değişik 19 ncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen iyi hallilik ile, ikinci fıkrasında öngörülen şartlar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki süre için aranmaz.

B) Bu kanundan kısmen yararlananların fer'i ve mütemmim cezaları, ceza mahkûmiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir. Bu kanun gereğince cezaları genel af'a tamamen ortadan kalkanlar hakkında özel kanunlarında yazılı, muayyen bir meslek ve sanatın icrasının menine dair hükümleri tatbik edilmez.

Şu kadar ki, (B) bendinin uygulanması ile aftan kısmen ya da tamamen faydalanan zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlardan hükümlü bulunanlara, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 23 . 12 . 1972 tarih ve 2 sayılı Kanun hükmünde Kararname ile değişik 1 nci maddesinin 1 ve 2 nci fıkralarında ve 87 nci maddesinde sayılan kurumlarda görev verilemez.

MADDE 8. — 16 . 6 . 1952 tarih ve 5958 sayılı Kanunla tadil edilen 26 Recep 1342 ve 3 Mart 1340 tarihli ve 431 sayılı Kanunun 2, 3, 4 ve 5 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu durumdan istifade etmek isteyen erkek mensuplar hakkında 431 sayılı Kanunu tadil eden 5958 sayılı Kanun gereğince kadın mensuplara tutunan haklar uygulanır.

MADDE 9. — A) 1973 yılı sonuna kadar olan dönemlere (Beyana dayanan vergilendirmelerde 31 . 12 . 1973 tarihine kadar verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin vergi ve sosyal sigorta primi ve 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacaklarına taallük eden cezalar, gecikme zamları ve faizlerden tahsil edilmemiş olanlara ait vergi veya resim veya harç veya sigorta primi veya 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri kapsamına giren diğer âmmeye alacakları, asıllarının bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce veya bu tarihten itibaren 8 ay içinde kısmen veya tamamen ödenmiş olması halinde (Cebren tahsil edilenler dahil), ödenen vergiye veya resme veya harca veya sigorta prim borcuna veya 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacaklarına tekabül eden cezaların ve bunlara uygulanması gereken gecikme zamlarının ve faizlerinin tamamı;

Özel kanunlarına göre alınması gereken ceza ve gecikme zamları hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Af dönemleri ile ilgili olarak kesilmiş ve kesilecek bir vergi veya resim veya harç veya sigorta primi veyahut 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacakları asıllarına bağlı olmayan tüm vergi ve sigorta primi ve para cezalarının tamamı;

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar henüz tahsil edilmemiş olan fer'i âmmeye alacakları ile vergi cezalarının ve tahsili için vergi dairelerine gönderilen veya gönderilmesi gereken mahkeme harç ve giderleri ve yemeklik ve yiyecek bedelleri gibi müteferrik alacakların iki yüz elli liraya kadar olanları (iki yüz elli lira dahil), 6933 sayılı Kanuna göre alınan Hazine hisseleri, her türlü âşar bedelleri ile 31 . 7 . 1973 tarihine kadar Maliyeye devredilmesi gereken tavizat bedellerinin bin lirası ve kadastro harçları affedilmiştir.

Gümrük Kanununun giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin para cezaları ile bu kanunun ihlâlinden doğan para cezalarının tamamı affedilir ve Gümrük vergileri ile ilgili olanları hakkında da bu bendin ilk fıkrası hükmü aynen uygulanır.

506 sayılı Kanunun 10 nci maddesinin son fıkrasındaki ödeme, 26 ncı maddedeki sorumluluk hallerinin tahakkuk etmesine bağlıdır.

B) Af dönemlerine ilişkin olarak bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra kesilecek vergi ve sigorta primi veya 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacaklarına müteallik cezalar ve gecikme zamları ve faizleri hakkında da, vergi veya resim veya harç veya sigorta primi veya 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacakları asıllarının ilgililerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 8 ay içinde ödenmesi halinde (Ödeme emri tebliği ve haciz tatbiki yolu ile muttali olunan âmmeye alacakları dahil), yukarıdaki bent hükmü uygulanır.

C) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ihtilâflı bulunan veya ihtilâflı hale getirilen vergi, resim, harç, sigorta primi ve 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacakları asıllarının ihtilâfın kesin hükme bağlandığı tarihten itibaren 8 ay içinde ödeyen mükellef ve sorumlular hakkında da yukarıdaki bentler hükümleri uygulanır. Ancak bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra vergi, resim, harç, sigorta primi ve 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacaklarına müteallik ihtilâfı sürdüren veya ihdas eden mükellef ve sorumlulardan yetkili merciler tarafından kesin hükme bağlanacak vergi, resim, harç, sigorta primi ve 6183 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddeleri şümulüne giren diğer âmmeye alacakları % 20 (Kaçakçılık cezasının uygulandığı vergi, resim ve harçlar % 50) fazlası ile tahsil edilir.

D) Bu kanun hükümleri, borçlular ve mükelleflerin 6183 sayılı Kanunda öngörülen «tecil» müessesesine başvurmalarına ve bu suretle aftan faydalanmalarına engel olmaz.

E) Afla ilgili vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak Vergi Usul Kanununun 371 nci maddesine göre bu kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren bir yıl içinde pişmanlık talebinde bulunanlara beyanları üzerine tarh ve tahakkuk ettirilen vergi, resim ve harçlar haber verme tarihinden itibaren 8 ay içinde ödendiği takdirde, vergi cezası kesilmez ve pişmanlık zammı uygulanmaz.

F) Bağ - Kur sigortalılarından, başvurma ve basamak seçme işlemlerini 1479 sayılı Kanunda gösterilen süreler geçtikten sonra yapanların veya Bağ - Kur Kanunu kapsamına girdikleri halde hiç başvurmamış olanların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren 3 ay içinde olmak kaydıyla başvurma ve basamak seçme işlemleri ve hatalı seçtikleri basamaklara dair yazılı düzeltme talepleri, bu talepler sigorta yardımına hak kazandıran olaydan önce vukubulmak ve varsa ödenmesi gereken kesenek ve primler ödenmek kaydıyla geçerli sayılır ve bu gibiler hakkında herhangi bir müeyyide ve ceza uygulanmaz.

1479 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre verilmesi gereken çalışma belgelerini bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren üç ay içinde Bağ - Kur'a intikal ettirilmesi halinde bu belgeler geçerli sayılır.

Bağ - Kur sigortalılarının, bu kanunla verilen başvurma süresinin sonuna kadarki prim borçlarına ait fark, gecikme zammı ve faizleri takip ve tahsil edilmez; ödenmiş olan fark, gecikme zammı ve faizler geri verilmekle beraber sigortalıların prim borçlarına mahsubedilir.

G) 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa intibak ederek kongrelerini yapmış ve yine aynı kanunun 3 nci maddesine istinaden tescil ve ilânı zamanında yaptıramadıklarından münfesiî duruma düşerek tasfiyeye tabi tutulmuş kooperatifler, Genel Af Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde tescil ve ilânlarını yaptırdıklarında bir defaya mahsus olmak üzere affedilirler.

1630 sayılı Dernekler Kanununun geçici 1 nci maddesi uyarınca hakkında fesih işlemi uygulanmış dernekler için, İntibak Genel Kurul toplantılarının evvelce süresinde yapmış olmaları şartı ile yeni tüzüklerini mahallî mülkiye âmirlerine vermek üzere bir aylık ek süre tanınmıştır.

H) Deprem, sel, yangın gibi felâketlerden zarar gören yurttaşlarımıza 7269 sayılı Kanun uyarınca yapılan yardımlardan tahakkuk eden her türlü faiz, gecikme faizleri, anaparamın dışındaki bîlûmum masraf yüklemeleri takip ve tahsil edilemez.

İ) Onuncu Devre T. B. M. M. üyelerinin ödeneklerine müsteniden Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına olan asıl borçlarına yürütülen faizler, her türlü mahkeme ve icra takip masrafları, vekâlet ücretleri ile tahakkuk ettirilmiş vergiler kaldırılmıştır.

Borçluların yapmış olduğu bütün ödemeler (Hangi nam ile tahsil edilmiş olursa olsun) esas borçtan indirildikten sonra kalan bakiye borçları bu kanunun yayımı tarihinden itibaren % 3 faizle beş yıllık taksite bağlanmıştır.

MADDE 10. — 7 . 2 . 1974 tarihine kadar yapılan malî işlemler nedeniyle Sayıştay, mahkeme ve yetkililerce sorumluları adına verilen tazmin veya zimmet hükümleri sonucu borç yazılan tutarlar, sözleşmeden doğmamış olması, hizmetin görülmüş veya malın teslim edilmiş bulunması ve suç konusu teşkil etmemesi şartı ile kurumlarınca silinir. Ayrıca:

A) 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 133 nci maddesine göre, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar silinmesine karar verilmiş olan borçlar,

B) Kaldırılan eytam ve eramil sandıklarının mal sandıklarına devrolmuş alacak artıkları,

C) Tutarı 1 000 liradan az olan bütün borçlar ile nedeni tespit edilemediğinden takibi yapılamayan borç kayıtları,

D) 7 . 2 . 1974 tarihine kadar zamanaşımına uğrayan zimmetler nedeniyle, Sayıştayca verilen tazmin hükümleri sonucu saymanlar adına kaydedilen borçlar,

E) Silinmesi öngörülen borçların faizleriyle, bugüne kadar ödenmiş diğer borçların henüz tahsil edilmemiş faizleri silinir.

F) Bakanlıklar ve diğer kamu kuruluşlarından burs alarak tahsilini yapanlardan gerek talebeliği sırasında burs almaktan vazgeçenlerin gerek tahsillerinin bitiminde mecburi hizmetlerini yerine getiremeyenlerin, almış oldukları burs toplam tutarını ödemeleri kaydıyla, yükümlü oldukları ve henüz ödenmemiş bulunan faiz ve diğer para cezaları affedilmiştir.

Bu madde kapsamına giren ve henüz yargılanmamış işlemler için Sayıştayca tazmin veya zimmet hükmü verilmez.

MADDE 11. — 9 . 5 . 1969 günlü ve 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun geçici 1 nci maddesinin (B) bendi kapsamına giren arazi sahiplerine bu geçici madde dairesinde itirazda bulunabilmeleri için bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, 1 yıllık yeni bir itiraz süresi tanınmıştır.

Anılan geçici madde uyarınca evvelce itirazda bulunulmuş ve bu itirazın tetkik ve reddedilmiş olması bu kez yapılacak itirazların kabul ve tetkikine engel teşkil etmez.

İnceleme kurulları tarafından yapılan itirazları itiraz tarihinden itibaren bir yıl içinde inceleyip karara bağlarlar.

MADDE 12. — 7 . 2 . 1974 tarihine kadar keşide edilmiş olan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası vasıtasıyla bankalara duyurulmuş bulunan âdemi tediye protestoları, protestonun hukukî sonuçları açısından özel hukuk hükümleri saklı kalmak şartıyla kaldırılmıştır.

MADDE 13. — Bu kanun hükümleri, bir ceza mahkûmiyeti olmasa ve faile ait bulunmasa dahi kanunen veya dış ticaret rejimi hakkındaki kararlara göre kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması, satılması ve yurda sokulması suç teşkil eden veya inhisara tabi olan eşyanın müsadereesine engel değildir.

Ancak, yukarıki fıkra hükmü dışında kalan eşya, ithalde alınan gümrük ve diğer vergi ve resimler ile ardiye ücreti ve sair masrafların ödenmesi halinde sahiplerine verilir.

Bu kanun kapsamına giren 6831 sayılı Orman Kanununa aykırı davranış suçlarında kullanılmış olan aletlerle canlı ve cansız her türlü taşıt araçları ve paraya çevrilmiş ise bunların emanet hesabındaki bedelleri, henüz kamu davası açılmamış işlerde C. Savcılarınca, kamu davası açılmış işlerde mahkemelerce, hüküm kesinleşmiş ise hükmü veren mahkemece sahiplerine iade olunur. Şu kadar ki, 7 . 2 . 1974 tarihinden önce kesinleşmiş bir hükme konu teşkil eden (alet, canlı taşıt araçları, araba, kağıt, traktör ve römorku hariç) her türlü motorlu taşıt araçları ve bunlar satılmış ise bedelleri, hükümlü hakkındaki ceza bu kanun kapsamına girse dahi sahiplerine iade edilmez.

5383 ve 1615 sayılı Gümrük kanunları, 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine dair Kanun, 3437 ve 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli hakkındaki kanunlar, 3078 sayılı Tuz Kanunu, 3788 sayılı Çay Kanunu, 1497 sayılı Çay Kurumu Kanunu, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler Kanunu ve 1118 sayılı Oyun Kâğıtları İhisi hakkında Kanun ile bunlara ek ve tadilleri gereğince müsadereeleri kesinleşmiş olan eşya, madde, âlat ve taşıma vasıtaları sahiplerine iade edilmez.

Trafik sicilli kayıtlarına dayanılarak satın alınan taşıt araçlarından zapt ve müsadereesi kesinleşmemiş olanların ardiye vesair masrafları ödemek şartıyla prim, vergi ve resim alınmaksızın sahiplerine verilir.

MADDE 14. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11 nci maddesinde belirtilmiş olup, meslek onuru ile bağdaşması mümkün olmayan bir işle uğraşma dışındaki bir nedene dayanılarak:

A) Yapmış oldukları stajın geçerli olmasından dolayı 7 Şubat 1974 tarihinden önce aynı Kanunun 72 nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı nedenle baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına ilişkin Baro Yönetim Kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar başvurdukları takdirde başka engelleri yoksa baro levhasına yazılırlar. Meslek onuru ile bağdaşmayan uğraş dışında 7 Şubat 1974 tarihinden önce mevcut, stajı geçersiz kılan nedenlerle levhadan silinmeleri gerekenler hakkında da silme işlemi yapılmaz.

B) 7 Şubat 1974 tarihinden önce adları staj listesinden silinmiş olanlar, başkaca engelleri bulunmadığı takdirde üç ay içinde başvurmaları halinde yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak kaldıkları yerden ilk yazılma tarihinde tabi oldukları staj hükümlerine göre stajlarına devam ederler. 7 Şubat 1974 tarihinden önce meslek onuru ile bağdaşmayan bir uğraş dışında stajla bağdaşması mümkün olmayan bir görev veya işte bulunmalarından dolayı staj listesinden silinmeleri gerekenler hakkında, bu nedenin anılan tarihte ortadan kalkmış olması şartıyla silme işlemi yapılmaz.

C) Bu kanunun birinci maddesinden faydalanarak işledikleri suçları bütün sonuçlarıyla affedilmiş olan avukatlar haklarında, bîhakm veya meşruten tahliye tarihlerinden itibaren, bu mahkûmiyetlerinin tabii neticesi olan, kanunî mahcuriyet halinde bulundurulmaya ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun avukathâ kabul edilmeme ve ruhsatnameleri Baro Yönetim Kurulunca geri alınarak iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinir hükümleri, yani avukatlık mesleğini icra edemeyeceklerine dair hükümleri tatbik olunmaz.

MADDE 15. — A) 1974 yılı Şubat imtihan döneminin sonuna kadar geçen süre içinde kayıtlı bulundukları yüksek ve ortaöğretim kurumları ile, dışardan imtihanlara girenlerin de hangi sebeple olursa olsun kayıtları silinmiş öğrencilerle kendi istekleri ile ayrılan olanlar, (her derecedeki askerî okul öğrencileri hariç), bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde eski öğrenim kurumlarına yazılı olarak başvurdukları takdirde ayrıldıkları sınıf veya sınıfta bir yıl daha öğrencilik sıfatlarını devam ettirmek ve o sınıf veya sınıfta iki defa da sınava girmek hakkını kazanırlar. Askerlik süresi gelmiş olanlar bu haklarını kullandıkları takdirde tecilli sayılırlar. Şu kadar ki, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanların üç aylık başvurma süresi terhis tarihinden, fiili veya hukukî mücbir sebeplerle bu hakkını kullanamayacak durumda olanların üç aylık başvurma süresi bu mücbir sebeplerin kalktığı tarihten başlar.

Bu fıkra hükmüne dayanarak eski öğrenim kurumlarına müracaat eden öğrencilere, kurumlarınca birer başvurma belgesi verilir.

Bu madde hükmünden yararlanan öğrencilerden, Danıştaydan yürütmenin durdurulması kararı alarak öğrenim kurumlarına devam edebilmiş olanlar hakkındaki davalara devam edilmez.

B) Her derecedeki askerî okullarla diğer öğrenim kurumlarında Millî Savunma Bakanlığı adına ve hesabına öğrenim yapan askerî öğrencilerden;

7 . 2 . 1974 tarihine kadar, gerek disiplinsizlik ve gerekse başka nedenlerle Türk Silâhlı Kuvvetlerinden ilişki kesilenlerin (kendi isteğiyle ayrılanlar hariç), okulda geçen süreleri askerliklerine sayılır ve muvazzaf askerlik hizmetinden affedilirler. Şu kadar ki, disiplinsizlik nedenleri dışında ilişki kesilenler, istemde bulundukları takdirde muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere sevk edilirler.

Bunların ilişik kesilmesinden doğan tazminat borçları affedilmiştir. Ancak, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsil edilmiş olanlar geri verilmez.

C) Devlet hesabına yatılı olarak okuyan öğrencilerin çeşitli nedenlerle öğrenimlerini tamamlayamamalarından doğan tazminat borçlarının, borcun aşlının ödenmesi kaydıyla, faiz ve cezai şart borçları affedilmiştir.

D) 1973 - 1974 ders yılı için yapılan üniversite giriş sınavları sonunda aldıkları puanlar itibariyle fakülte ve yüksekokul öğrenim kurumlarına girmeye hak kazanmış lise mezunları, önkaydını yaptırmış olsun, olmasın, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren üç ay içinde girmeye hak kazandıkları fakülte ve yüksek öğrenim kurumlarına başvurdukları takdirde kesin kayıtları yapılır.

MADDE 16. — İstiklâl Savaşına katılma olmaları nedeniyle 869 sayılı Kanun uyarınca İstiklâl Madalyası ve 1005 sayılı Kanun gereğince şeref aylığı almış olanlardan, çeşitli nedenlerle sonradan madalya beratı iptal edilmiş bulunanlara ödenmiş şeref aylıkları geri alınmaz. Geri alınmış şeref aylıkları kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 6 ay içinde sahiplerine geri verilir.

MADDE 17. — 7 . 2 . 1974 tarihine kadar eğitim, tatbikat, atış ve diğer askerî hizmetlerin yapılması sırasında hizmete ilişkin taksirli ve ihmali fiillerden meydana gelen Hazine zararları, askerî bir suça bağlı olsun veya olmasın, takip ve tahsil edilmez. Ancak, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsil edilmiş olanlar geri verilmez.

MADDE 18. — A) Fırar halinde olup da yurt içinde bulunanlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay, yurt dışında bulunanlar bir yıl içinde resmî mercilere müracaatla teslim olmadıkları takdirde bu kanun hükümlerinden faydalanamazlar.

B) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kıtasından veya görev yerinden izinsiz uzaklaşmış yahut izin süresini özlüştürsüz geçirmiş olanlar, bakaya, yoklama kaçağı ve saklı bulunanlar ve askerlikten kurtulmak için hile yapanlar, bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren yurt içinde bulunanlar üç ay, yurt dışında bulunanlar bir yıl içinde resmî mercilere başvurmak şartıyla bu kanun hükümlerinden faydalanırlar.

C) Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte 46 yaşını doldurarak askerlik çağı dışına çıkmış olanlar, resmî mercilere teslim olmak kaydı aranmaksızın bu kanun hükümlerinden faydalandırılır ve fiili askerlik yükümlülüğünden muaf tutularak yedeğe geçirilirler.

Muvazzaf askerlik hizmetini tamamlamadan çeşitli nedenlerle kıtalarınca erken terhis edilmiş bulunanların dışarıda geçen sürelerinden üç aya kadar olanı muvazzaf askerlik hizmetinden sayılır.

MADDE 19. — Yargıtay ve Askerî Yargıtayca incelenmekte bulunan bir ceza davasının ortadan kaldırılmasına karar verilmesi halinde, usulünce açılmış ve mahkûmiyetle sonuçlanmış olan kişisel hak davalarına ait kararlar üzerinde Yargıtay incelenmesi yapılmak üzere, dosya görevli Hukuk Dairesine gönderilir. Kişisel hakka ait mahkûmiyet kararı bozulduğu takdirde, dosya görevli ve yetkili Hukuk Mahkemesine yollanır ve mahkemece Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu gereğince dava karara bağlanır.

Yargıtay Hukuk Dairesi ilâmından alınacak harçlar, hukuk ilâmındaki harçların aynıdır. Şahsî hak yönünden bozulup mahalline iade olunan davalara, görevli ve yetkili hukuk mahkemelerince peşin harç istenilmeden bakılır. Verilen son kararlar birlikte, genel hükümlere göre karar ve ilâm harcı tahakkuk ve tahsil olunur.

Mahalli mahkemelerce verilmiş bulunan bir ceza mahkûmiyet kararı ile beraber, usulünce açılmış kişisel hak davalarına ait olarak verilmiş mahkûmiyet kararlarının Yargıtayca incelenmesi, ceza kararlarının temyizindeki şartlara göre istendiği takdirde, dosya yukarıki fıkra gereğince işleme tabi tutulur.

MADDE 20. — Genel aflu tamamen ortadan kalkan mahkûmiyet hükümlerine ait sicil varakaları Adli Sicilden çıkarılır. Aynı mahiyetteki cezalara ait fişlerden sicil tesis edilmemiş olanlar için sicil varakası tesis edilmez. Ancak 7 nci maddenin (B) bendinde yazılı suçlara ilişkin sabıka kayıtlarında bu hüküm uygulanmaz. Ve anılan bentte gösterilen hizmetlerle ilgili olarak yetkili mercilerce istendiği takdirde bildirilir.

Bu maddede öngörülen işlemlerin uygulanmasına ilişkin hususlar Adalet Bakanlığınca bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içerisinde düzenlenecek yönetmelikle belli edilir.

MADDE 21. — Bu kanun hükümlerinden faydalanacak tutuklu ve hükümlülerin salıverilme işleri, kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 20 gün içinde tamamlanır.

MADDE 22. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu			Millet Meclisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
2	48	149	14	48	172,178:216	3	69	241
	56	288		49	225:294		71	351,358:392,392:
	58	353:407		50	310:379,380:411,			440
	59	411:467			414:430		74	511,514:587,589:
	60	478:498,498:510,		51	433:501,502:506,			620
		534:537			507,512:523		75	626:634,639:642
	61	542:586,587:590						
	62	605:626,626:650,						
		650:655						
3	63	6:37,37:66						
	64	72:122,125:128						

I - Gerekçeli 25, 25'e 1 nci ek, 25'e 2 nci ek ile 25'e 3 ncü ve 25'e 4 ncü ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisinin 58, 62 ile 71 ve 74 ncü birleşimlerine, 353 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 48 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Adalet, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ile Karma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 2/123, 12, 37, 78, 92, 107, 124.